

Datum: 2022-11-01
Handläggare: Helena Balte
Direktnr: 0322-616348
Diariennr: 2020.057 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Framtida skolorganisation Alingsås södra kommun del

Ärendebeskrivning

Ärendet utgår från barn- och ungdomsnämndens antagna vision för framtida förskole- och skolorganisation som är en samlad och likvärdig förskola och skola för barn och elever i Alingsås kommun. Arbete med att utveckla organisation för förskola och skola ska göras för att förbättra kvaliteten i verksamheten ur ett barn- och elevperspektiv och för att möta de framtida utmaningar som förskola och skola står inför.

Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2020-04-21 § 23 om inriktning för Framtida skolorganisation Alingsås södra kommun del (2020.057 BUN). Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att göra en genomlysning av elevernas skoldag och undervisning samt en genomlysning av försörjningen av legitimerade lärare, att säkerställa prognos för antalet barn och elever i Alingsås södra kommun del samt att genomföra kapacitetsmätningar utifrån den lokalplanering som utgör grunden i Ramprogram för förskola respektive Ramprogram för grundskola. Barn- och ungdomsnämnden beslutade 2021-10-19 §93 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram lokallösningar på kort och lång sikt med tillhörande kostnads kalkyler.

Beredning

Prognos för antalet barn och elever i Alingsås södra kommun del

Alingsås södra kommun del och specifikt Ingared är ett område där antalet invånare ökar. Inflyttning till Ingared utgörs till stor del av barnfamiljer och blivande barnfamiljer vilket innebär en svårighet vid beräkningen av prognoser. Förvaltningen har under våren 2022 tagit fram nya barn- och elevprognoser utifrån en högre beräknad inflyttning av barnfamiljer i södra Alingsås vilket visar på fler barn och elever än tidigare års statistik. Barn- och ungdomsförvaltningen har tidigare redovisat elevprognoser inför förstudie skola Ingared (2022-02-21 §21). Nya elevprognoser har tagits fram utifrån ny statistik och befolkningsprognos under arbete med förstudie skola vilken visar ett behov av skola med plats för 435 elever i årskurs F-6 inför läsåret 2027/2028 och ett behov av skola för 300 elever i årskurs 7-9 fram till läsåret 2031/2032. Vad gäller barn i ålder 1-5 år visar prognosen en fortsatt kontinuerlig ökning och behov av en ny förskola med plats för 120 barn behövs.

Kapacitetsmätningar

Förvaltningen har sedan tidigare konstaterat att tillgången på förskoleplatser är låg i hela södra kommun delen i allmänhet och i Ingared i synnerhet. Barn- och ungdomsförvaltningen har tidigare beskrivet (2020-11-12 § 95, 2021-04-20 §35, 2022-05-17 §53) behovet av ytterligare förskoleplatser i relation till den inflyttning som skett i området den senaste tiden. Utmaningen med kapacitet för Ingareds förskola är beskriven i de olika återrapporteringarna som skett i ärende om förstudie förskola Ingared (2020.326 BUN) liksom för skolan i förstudie Skola Ingared (2022.014 BUN). Vad gäller övriga enheter i södra kommun delen konstaterar förvaltningen att Västra Bodarna förskola och skola liksom Hemsjö förskola och skola har ändamålsenliga lokaler som möter kapaciteten i området men att de inte är fullt anpassade efter ramprogram för förskola och skola. Lokalerna för Ödenäs förskola och skola

svarar mot den kapacitet som finns i området genom flexibla lösningar mellan förskola och skola. Lokalerna är inte anpassade efter ramprogrammen.

Genomlysning av elevernas skoldag och undervisning

Eleverna i Alingsås södra kommun del som har placering på Hemsjö skola och Ödenäs skola har idag undervisning på flera olika skolor. Eleverna på Ingaredsskolan och Västra bodarna skola har tillgång till flera specialsalar så de eleverna reser endast till en annan skola. Då undervisning vid annan skola innebär resor under skoldagen finns en utmaning i att möta upp elevernas garanterade undervisning utan att förlänga elevernas skoldag. Elever tillhörande Ödenäs skola har undervisning i ämnen slöjd, idrott och musik på Hemsjö skola. Från hösttermin 2022 har rektor på Hemsjö skola skapat förutsättningar för elever att ha undervisning i flera ämnen vid samma tillfälle vilket gör att tryggheten ökar och att restiden minskar för eleverna. Hemsjö skola saknar specialsalar för slöjd vilket gör att elever på både Hemsjö och Ödenäs skola har behov av undervisning i specialsalar i närområdet. Elever från skolorna Hemsjö, Ödenäs och eleverna i åk 6 i Ingared kan möjliggöras undervisning på Ingaredsskolan i ovan nämnda ämnen utifrån förslag om en F-9-skola.

Vid en utbyggnation av Ingaredsskolan och att därigenom samla specialsalar på skolan samt en utökning av skolan för att inkludera även årskurs 7-9 möjliggörs en planering med mindre resande både inom skoldagen och till och från skolan för elever i den södra kommun delen. Idag reser samtliga elever i årskurs 6 i södra Alingsås för undervisning i moderna språk och hem- och konsumentkunskap på någon av högstadieskolorna i tätorten en till två gånger per vecka. Det finns en tilltagande utmaning vid befintliga högstadieskolor att organisera undervisningen för årskurs 6 i hem- och konsumentkunskap utifrån tillgång till anpassade lärosalar. Utmaningen består av ett ökat elevantal vilket kommer att utmanas ytterligare i takt med att antal elever ökar i kommunen som helhet. Vid en utbyggnad av Ingaredsskolan skulle undervisning i dessa skolämnen kunna ske närmare elevernas hem och den skola de är placerade vid.

Genomlysning av försörjningen av legitimerade lärare

Hela Sverige har utmaningar kopplade till kompetensförsörjningen, där det finns en svårighet i att rekrytera legitimerad lärare. Andelen behöriga lärare i södra kommun delen ligger under verksamhetsåret 21/22 i nivå med Alingsås kommun som helhet. Data över de senaste fem åren visar på en generellt hög andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen, närmare 100% behörighet. Alingsås södra kommun del har flera av de förutsättningar som SKR pekar ut som viktiga för kompetensförsörjningen av legitimerade lärare. Två av dessa är närheten till lärosäten, Göteborgs universitet och högskolan i Borås samt tillgång till arbetstillfällen där Göteborgsregionen är en livskraftig arbetsmarknad.

I större skolenheter finns överlag en större möjlighet för rektor att kunna organisera verksamheten mer flexibelt. Det handlar framförallt om möjligheten att organisera utifrån lärares olika ämnesbehörigheter vilket är avgörande i relation till skollagens krav samt och avgörande för elevernas måluppfyllelse. I ett utvecklingsperspektiv har storleken på skola även särskild betydelse avseende möjligheten att organisera för kollegialt lärande mellan lärares uppdrag och behörigheter. Det kollegiala utbytet är en förutsättning för en hållbar inre organisation. En större skolenhet ger också möjlighet att kunna ha tillgång till stödresurser på skolenheten i form av elevhälsa, speciallärare, specialpedagog och andra nyckelfunktioner. Det leder till att lärare tillsammans med andra professioner kan arbeta främjande och förebyggande och möta barns- och elevers behov och rättigheter i högre grad.

Olika lokallösningar på kort och lång sikt med tillhörande kostnads kalkyler.

Förvaltningen har också sett över skollokalerens kapacitet och beskaffenhet. Under våren 2021 gjordes en besiktning av skolbyggnadens skick i Ingared av fastighetsförvaltaren Alingsåshem. Besiktningen visar på brister som tillsammans med det ökade elevantalet innebär att stora åtgärder behövs för att säkerställa lokalernas skick och ändamålsenlighet. Utifrån beskrivet nuläge i södra kommundelen har barn- och ungdomsnämnden initierat ärende för Förstudie förskola Ingared (2020.326 BUN) respektive Förstudie skola Ingared (2022.014 BUN). Förstudierna ligger till grund för beslut om byggnation av förskola respektive skola.

I genomförd förstudie för skola konstateras att det är möjligt att bygga en skola med plats för fler elever i årskurs F-6 och därtill komplettera med ytterligare en skolbyggnad för årskurs 7-9. Förstudien baseras på plats för totalt 735 elever i två separata skolbyggnader. Det innebär en möjlighet att erbjuda skola för samtliga elever i södra Alingsås med skolplacering i kommundelen där de bor.

Att erbjuda elever skolgång F-9 i Alingsås södra kommundel följer inriktningen om en samlad och likvärdig förskola och skola för barn och elever i Alingsås kommun. Arbeta med att utveckla organisation för förskola och skola ska göras för att förbättra kvaliteten i verksamheten ur ett barn- och elevperspektiv och för att möta de framtida utmaningar som förskola och skola står inför.

Ekonomisk bedömning

Redovisningen innebär inte några ekonomiska förändringar i nuläget.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns

Beslutet ska skickas till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till.

Helena Balte
Förvaltningschef

ALINGSÅS
KOMMUN